

Ustna okužba/vnetje kot dejavnik tveganja za sistemske bolezni

SPREJELA Generalna skupščina FDI, avgusta 2013 v Istanbulu v Turčiji

Združitev "Association between oral, cardiovascular and cerebrovascular health (2002)" and "Dentistry and General Health (1998)"; Revizirana različica "The association between oral health and general health", ki jo je Generalna skupščina sprejela 4. septembra 2009, Singapur

V zadnjih 15 letih je bilo veliko ugotovitev glede ustnih/periodontalnih okužb in vnetij kot dejavnikov tveganja za razvoj in/ali resnost nekaterih sistemskih bolezni in motenj. Ta raziskava se je osredotočila na vpliv ustnih bolezni na sladkorne bolezni, kardiovaskularne bolezni, neželene zaplete pri rojstvu in boleznih dihal. Pojavile so se tudi namigovanja na druge bolezni (npr. demenca, kronična ledvična bolezen in nekatere oblike raka), vendar v literatura ne najdemo dokazov o tem. Poleg pomena takšnih raziskav za splošno zdravje in ustno zdravje pacientov, ki jih vidijo ustni zdravstveni delavci, ima ta raziskava pomembne posledice na prihodnost ustnega zdravstvenega varstva v okviru zdravstvenega varstva, medprofesionalnega izobraževanja in prakse.

Izjava

- Literature, ki preučuje razmerje med periodontitisem in nekaterimi kroničnimi boleznimi in motnjami (npr. sladkorna bolezen, kardiovaskularne bolezni, neugodni zapleti v nosečnosti in boleznih dihal), je veliko, vključno z analizami in *in vitro* študijami na živalskih modelih, kliničnih preskušanjih in epidemiološkimi analizami obsežne podatkovne baze prebivalstva.
- Ta združenja so biološko prepričljiva. Obstajajo lahko neposredni učinki ustnih mikroorganizmov na oddaljena tkiva in organe ter sistemski učinki vnetnih mediatorjev, proizvedenih v ustnih tkivih kot odziv na mikrofloro. Prav tako je pomembno opozoriti, da obstajajo skupni faktorji v periodontitisu in številnih kroničnih boleznih.
- Metaanalize in sistematični pregledi kažejo, da lahko konzervativno zdravljenje paradontalne bolezni pri pacientih s sladkorno boleznijo zmanjša raven HbA1c za vsaj tri mesece. Intervizijske študije pri pacientih s tveganjem za aterosklerozno kardiovaskularno boleznijo so se osredotočile na nadomestne pokazatelje (npr. delovanje endoteljskih celic), ki imajo obetajoč učinek, ne pa na

specifične klinične izvide (npr. miokardni infarkt). Klinične študije o učinku periodontalne terapije na neugodne rezultate v nosečnosti so dale nasprotujoče si rezultate.

- Intervencijske študije ne dokazujejo nujno vzročne zveze. Potrebne so dodatni, dolgoročnejši, ustrezni napredni klinični testi, da bi opredelili učinek periodontalne terapije na klinične rezultate kroničnih bolezni.
- Vsi zdravstveni delavci morajo razumeti klinične posledice ustnih bolezni na sistemsko zdravje.
- Poudarek na optimalnem ustnem zdravju in nadzoru ustne/periodontalne okužbe in vnetja bi moral biti pomemben del katerekoli terapevtske strategije, ki skuša zmanjšati lokalne in sistemske učinke periodontalne bolezni.
- Državna zobna združenja FDI in OHCP morajo prevzeti osrednjo svetovalno vlogo pri prevajanju znanosti v javno ozaveščenost in politiko.
- FDI, ki deluje v sodelovanju s Svetovno zdravstveno organizacijo, se močno zavzema za vključitev ustnega zdravja v vladno politiko v zvezi z zdravjem in spodbujanje dostopa do ustnega zdravstvenega varstva.

Nadaljnje branje

- Gomes-Fihlo IS, Passos JS, Seixas da Cruz S. Respiratory disease and the role of oral bacteria. *J Oral Micro* 2: 5811, 2010.
- Lalla E, Papapanou PN. Diabetes mellitus and periodontitis: a tale of two common interrelated diseases. *Nat Rev Endocrinol* 2011; 7: 738–748.
- Lockhart PB, Bolger AF, Papapanou PN, et al. Periodontal disease and atherosclerotic vascular disease: does the evidence support an independent association? Znanstvena izjava Ameriškega združenja za srce. *Circulation* 2012; 125: 2520–2544.
- Pihlstrom BL, Michalowicz BS, Johnson NW. Periodontal diseases. *Lancet* 2005; 366: 1809–1820.
- Stein PM, Desrosiers M, Donegan SJ, Yepes JF, Kryscio RJ. Tooth loss, dementia and neuropathology in the Nun study. *J Am Dent Assoc* 2007; 138: 1314–1322.
- Tonetti M, Kornman, KS (editors). Special Issue: Periodontitis and Systemic Diseases – Proceedings of a Workshop Jointly Held by the European Federation of Periodontology and

American Academy of Periodontology. *J Clin Periodontol* 2013; 40 (Issue Supplement s14): S1–S209.